

**ORJAN
KARLSSON**

THRILLER

Iselin was
bijna thuis

JAKOB WEBER-REEKS

De nacht reist alleen

INKIJKEXEMPLAAR

INKIJKEXEMPLAAR

ØRJAN KARLSSON

De nacht reist alleen

Vertaald uit het Noors door Neeltje Wiersma

Thriller

INKIJKEXEMPLAAR

INKIJKEXEMPLAAR

(81-82-83-84)

Deze is voor jou, Bjørnar.

INKIJKEXEMPLAAR

INKIJKEXEMPLAAR

Hij vulde de berkenhouten mok in een beekje, met koud en helder water. Het was eind oktober, en op de bergtoppen rondom hem lag al poedersneeuw. In het oosten strekte de Strandåtinden zich uit naar de hemel. De gladgeschuurde bergwand schitterde als zilver in het scherpe herfstlicht. Hij pakte zijn tekenblok en koolstift en maakte een snelle schets, de berg contrasterend met de donkerblauwe hemel. Hij tekende een aantal schetsen snel achter elkaar. Wist dat het wel even zou duren voor hij de ziel van de berg zou kunnen vangen. Voorlopig waren deze tekeningen niet meer waard dan het klodderwerk dat de kitschschilders in de hoofdstraten van Oslo tot aan Madrid verkochten.

Pas toen zijn vingers koud en gevoelloos werden, stopte hij de teken-spullen weer in de rugzak en liep verder het dal in. Hij werd snel warm in het heuvelachtige terrein. Volgens de kaart die hij in het hotel had gekregen, was het einddoel van de tocht niet ver meer. Maar de laatste klim was steil, een steile helling van een paar honderd meter. Hij wist dat het de inspanning waard was. Als hij uit zijn slaapzak kroop morgen, zou hij een perfect uitzicht over het dal en de bergen rondom moeten hebben. Maar de tijd drong. Het was al vier uur geweest, en het daglicht trok zich terug. Hij had zijn schetsboek niet moeten pakken. Als hij eenmaal was begonnen te tekenen, vergat hij de tijd totaal.

Hij bereikte de voet van de heuvel in de schemering en moest zijn hoofdlamp aandoen om het smalle pad te kunnen volgen. Hij was geen ervaren wandelaar, maar begreep wel dat deze route niet veel gebruikt werd. De hars in de dennenwortels die over het pad kronkel-den, was bruin, niet grijswit en afgesleten door schoenen en hoeven.

Halverwege de helling bleef hij staan. Het brandde in zijn keel, en zijn wollen shirt was doornat. Maar zodra hij niet meer in beweging was, begon hij het koud te krijgen.

Hij dwong zichzelf verder te gaan. Halfhartig beloofde hij zichzelf dat hij zou stoppen met roken.

Het uitzicht dat hem boven op de heuvel begroette, deed hem de kou en de pijnlijke ledematen vergeten. Aan het einde van een in het wild groeiende berkenallee stond een laag gebouw. De ontdekking verraste hem. Volgens de kaart zou er hier boven geen hut staan. Hij bestudeerde het gebouw van een afstand. Het zag er onbewoond uit. Geen buitenlamp, en donkere gordijnen waren dichtgetrokken voor de ramen. Het leek ook niet op een kenmerkende Noorse hut. De vorm was zakelijker: gladde oppervlakken en scherpe hoeken. Maar de deur paste er niet bij. Die was roodachtig, bijna hennakleurig, en had een gebogen bovenkant. Een soort houten beslag dwars over het deurblad, alsof de eigenaar wilde verhinderen dat er iemand het gebouw uit zou kunnen komen, niet dat er werd ingebroken. Hij liep langzaam naar het lage huis. Algauw vormden de in elkaar verstrikte berkentakken een dak boven zijn hoofd. Onder de takken was het merkbaar donkerder. Daarom duurde het even voordat hij doorhad wat er aan een tak voor hem hing. Een kooi aan een kettingslot. De kooi was ellipsvormig en roestig, maar niet leeg. Daarbinnen bewoog iets. Snelle, onrustige bewegingen. Hij liep erop af om het beter te kunnen zien: een raaf!

De vogel starde hem aan met zijn donkere ogen voordat hij drie schrille *kra's* uitstootte en in de kooi begon rond te huppen. Door het bewegen begon de ketting te rammelen. De raaf was nog niet klaar met het krassen of er kwam een reactie iets verderop in de laan. Hij richtte de lichtbundel van de hoofdlamp op de geluiden. Ontdekte nog zes kooien. Ze hingen als donkere cocons aan de takken. Zeven kooien. Zeven levende raven.

De lichtbundel had op de zes raven hetzelfde effect als op de eerste.

Ze stootten hun alarmroepen uit, en door hun bewegingen dansten de kooien aan de kettingen.

De herrie van de vogels overweldigde hem. Hij drukte zijn handen tegen zijn oren; voor het eerst twijfelde hij of hij verder moest lopen naar de rode deur.

Plotseling verstomde de herrie. De raaf in de kooi het dichtst bij hem draaide zijn kop. Hij kreeg de indruk dat de vogel naar iets achter hem staarde. Was het beweging die hij in de donkere ogen van de vogel weerspiegeld zag?

Hij draaide zich om. Er kwam iemand met rustige stappen op hem aflopen. De schaduw van de vreemde vulde de laan achter hem. Alsof de persoon de duisternis achter zich aan trok.

Het gezicht.

Er was iets vreemds aan het gezicht van deze gedaante.

Een klein stemmetje in zijn hoofd smeekte hem om zich uit de voeten te maken. Maar hij bleef staan, voelde dat zijn blaas het opgaf en dat de warme urine langs zijn benen stroomde toen de vreemde-ling voor hem stond en het groteske gezicht barsten liet zien.

1

Jakob Weber

November kwam met regen en wind. Liet het daglicht wegwijnen en veranderde de stad in een coulisse van grauwe façades, vluchtige gedaantes, naakte boomtoppen en zwarte grasvelden. De inwoners van Bodø zeiden dat de herfst geel was. Een verwijzing naar de vaak imponerende herfstvorm van voetbalclub Glimt. Maar vaak was die alleen maar donker. Zoals nu.

In voorgaande jaren had Jakob uitgekeken naar de laatste herfstmaand. De houtkachel die de berkengeur door het huis verspreidde. Eten met vrienden terwijl de noordenwind op de buitenmuur beukte. Het contrast van het lichtfeest binnen in de woonkamer en de duisternis buiten.

Dit jaar was het anders. Naarmate de herfst zijn einde naderde, verspreidde een melancholie zich in hem. Een innerlijke donkere tijd. November was de maand dat Lise hem had verlaten. Een jaar sinds de begrafenis, en het verdriet was er nog. Niet zo hoekig en stekend als in het begin, maar zwaar en taai. Er waren nachten dat hij wakker werd en bang was dat het altijd zo zou blijven.

Misschien zou de sneeuw gauw vallen en de wereld vanaf de grond verlichten. Toen Jakob klein was, kwam de winter soms laat in oktober al naar het Bodø-schiereiland. Nu was het niet eens zeker of er überhaupt sneeuw kwam. Hij had het gevoel dat alles veranderde terwijl hij zelf stilstond. In november was er niet veel dat zin had.

‘Is het niet hier?’

Jakob trapte op de rem bij het horen van Ola Andrés stem. De auto stopte midden op het kruispunt. De SUV achter hem toeterde en knip-

perde met zijn licht. Jakob reed verder het kruispunt over en reed op de volgende rotonde dezelfde weg terug.

‘Sorry. Ik was even helemaal in gedachten.’

‘Lise?’

‘Ja.’

Ola André stelde geen vragen meer. Op de avond van Allerheiligen hadden ze samen Lises graf bezocht, en Ola André had hem verrast toen hij een kleine keramieken engel tevoorschijn haalde. ‘Die was van mijn moeder’, zei hij voordat hij het beeldje naast het brandende lichtje zette.

Een jaar geleden nu. Een jaar sinds Lise hem verlaten had. Maar nog steeds kon hij in zijn halfslaap zijn arm naar haar uitstrekken. Om niets anders dan de lege plek naast hem in het bed te vinden. En bijna de helft van die tijd had de jongen, zijn halfbroer – af en toe moest Jakob zichzelf daar nog steeds aan herinneren –, bij hem gewoond.

Maar een paar dagen na het overlijden van zijn moeder was Ola André uit het dorpje Beiarn naar Bodø vertrokken en had hij geheel onverwacht op Jakobs deur geklopt. Twee halfbroers onverwacht samengebracht met elk hun persoonlijke verdriet.

De daaropvolgende tijd was het voor beiden een leerperiode geweest. Ola André was nog steeds een mysterie voor Jakob. Op sommige dagen was de jongen praatziek en levendig, op andere – zoals vandaag – voornamelijk zwijgzaam.

Armann, een van Jakobs collega’s op het politiebureau, had de situatie als volgt samengevat: ‘Jij hebt in krap een half jaar tijd geleerd waar andere vaders de eerste vijftien jaar voor nodig hebben om in te zien: je zult je kinderen nooit begrijpen.’

‘Volwassen gezegd door een man die zichzelf amper kent’, had Fine, Armanns recherchepartner, eraan toegevoegd, en Jakob herinnerde zich dat ze hadden gelachen.

Maar Armann had voor een groot deel gelijk. Ola André was een zwarte doos.

Het verpleeghuis stond in Østbyen, maar vijf minuten lopen van Nordlands grootste winkelcentrum. Jakob parkeerde aan de overkant van de straat. Hij zou zijn moeder vaker moeten bezoeken. Beloofde zichzelf, zoals hij dat bij elk bezoek deed, dat hij vanaf nu een betere zoon zou zijn. Zijn slechte geweten werd er niet beter op doordat de verpleging verontschuldigen voor hem verzoon, zoals *Je hebt immers een belangrijke baan*.

‘Waarom heet het Stadiontunet?’ vroeg Ola André toen ze de straat overstaken. ‘Het voetbalstadion ligt toch verderop in de stad?’

‘Hier heeft ooit een voetbalveld gelegen’, antwoordde Jakob. ‘s Winters werd het als ijsbaan gebruikt. Ik herinner me dat mijn vader, onze vader, me hier een paar keer mee naartoe heeft genomen. Ik was niet erg goed.’

‘Ik durf te wedden dat Manfred je dat ook liet weten.’

Jakob antwoordde niet. Manfred Weber was een onderwerp dat ze beiden ontweken als ze konden. Jakob opende de deur en liet Ola André eerst naar binnen gaan. Het beeldscherm dat aan de muur bij de ingang van het verpleeghuis hing, adverteerde met ‘Internationale wafeldagen’.

‘Eva verheugt zich erop jullie te zien’, zei de verpleegkundige. Jakob herinnerde zich haar van vorige bezoeken. Op haar naamplaatje stond INEZ. Ze kwam uit Spanje, of was het Portugal? Op haar Noors viel in elk geval niets aan te merken. Op haar humeur evenmin, wat dat betreft. Inez sprak met een Iberische, zachte intonatie. Hij zag hoe ze naar Ola André staarde. Bodø was niet zo’n grote stad of het gerucht over Jakobs halfbroer had het verpleeghuis wel bereikt.

‘Bedankt’, zei hij alleen. Hij had eraan toe kunnen voegen: ‘Dat betwijfel ik.’ Maar dat zou onrechtvaardig tegenover Inez zijn. Ze deed gewoon haar werk.

Eva woonde op de tweede verdieping. Een kleine kamer met uitzicht op de Gamle Riksvei, zoals de straat voor het verpleeghuis heette. Dezelfde weg liep ook langs het politiebureau. Hemelsbreed

werkte Jakob minder dan achthonderd meter van de instelling die voor zijn moeder zorgde.

Ze namen de lift naar boven. De deur ging open naar een gang die op het eerste gezicht deed denken aan de gang in een hotel – dat wil zeggen: tot de bezoeker het gele vinyl en de ongelijke deurbordjes in het oog kreeg. Voor sommige deuren stonden schoenen, vaak met een schoenlepel rechtop stekend uit de schacht.

‘Eva woont in kamer 304.’ Jakob wees naar de deur helemaal linksachter in de gang. Hij bemerkte dezelfde weemoed die zich altijd aandiende wanneer hij op bezoek kwam. De eerste jaren, toen de dementie af en toe een pauze nam, zo dacht hij in elk geval over de ziekte, klaarde haar gezicht op wanneer ze hem zag. Op dat soort dagen praatten ze lang met elkaar. Meestal over zijn kindertijd.

Toen veranderde het. Van de ene maand op de andere herkende ze hem niet meer. Werd ze boos of bang als hij in haar kamer verscheen. Meestal wist Jakob haar te kalmeren.

Nu was de woede weg. Eva zat daar maar. In de leunstoel voor de tv. Ze keek naar het scherm zonder de beelden die voorbijkwamen te zien. Reageerde niet wanneer hij de tv uitzette. Deze apathie was erger dan de hevige stemmingswisselingen, omdat het alle hoop wegsloeg dat hij zijn moeder ooit weer terug zou krijgen. De persoon die in de stoel zat, was een vreemde, net zoveel voor haarzelf als voor hem.

Ola André klopte aan en opende de deur. De kleine kamer was licht en opgeruimd en rook naar een recente schoonmaakbeurt. Vandaag zat Eva niet voor de tv, maar in de stoel bij het raam. Ze had een eenvoudige, groene jurk aan, en haar haar was gedaan. Inez, gokte Jakob. Hij moest niet vergeten haar netjes te bedanken.

Eva draaide zich langzaam naar hen om. Zoals gewoonlijk was haar gezicht uitdrukingsloos en waren haar ogen leeg. Geen mimiek. Geen enkel teken dat ze hen herkende. Een porseleinen pop.

Toen barstte het porselein. Eva’s ogen werden groter, en haar lippen vormden een glimlach die hij al heel lang niet meer had gezien.

Ze steunde op de tafelrand en kwam zelf overeind. Door de plotse-
linge activiteit raakte hij in paniek. Hij deed een stap naar voren, bang
dat ze zou vallen.

‘Jakob, daar ben je!’ Haar stem was warm. Ze klonk blij. Bijna
opgewekt.

Eva zette een paar wankele stappen in de richting van Jakob voor
ze zich vooroverboog en Ola André omhelsde.

‘Zo fijn om je te zien, mijn vriend.’

Ola André keek in verwarring op naar Jakob voordat hij zijn ar-
men voorzichtig om Eva heen sloeg.

Het duurde niet lang of Eva gleed weer van hen weg. Maar in die
korte tijd kon Jakob zijn ogen niet van Ola André en Eva afhouden.
Het was alsof hij zichzelf van buitenaf bekeek. Zijn moeder en zichzelf
terugzag in zijn jeugd. Jakob had geen idee wat hij voelde. Wat hij zou
moeten voelen.

Ola André speelde de rol van plaatsvervanger goed. Hij hield de
hand van de oude vrouw vast en knikte glimlachend op wat ze zei.
Een buitenstaander zou aannemen dat die twee grootmoeder en
kleinzoon waren, niet vreemden die elkaar zojuist voor het eerst
hadden ontmoet.

Later, op de gang voor Eva’s kamer, legde Jakob zijn hand op Ola
Andrés schouder.

‘Bedankt.’

De jongen keek naar hem op, en Jakob zag zichzelf in het gezicht
van zijn halfbroer. Dat moest Eva gezien hebben.

Ola André knikte en liep naar de lift.

Op weg naar de auto trilde zijn mobiel in zijn binnenzak.

Ronald Janook, stond er op het scherm.

‘Ik moet deze nemen’, zei Jakob tegen Ola André.

‘Je zei dat je vandaag vrij had.’

‘Ik, eh... het duurt niet lang.’ Ola André ging in de auto zitten.

‘Ja?’

‘Ik heb je op het bureau gezocht’, was het eerste wat Ronald, het hoofd van de technische recherche, zei.

‘Vakantie-uren opgenomen na de lunch’, antwoordde Jakob defensiever dan zijn bedoeling was. De laatste keer dat hij het had nagekeken, had hij volgens zijn urenregistratie 305 beschikbare opgespaarde uren. Daarbij kwamen alle overuren die hij nooit uitbetaald zou krijgen. ‘Waar gaat het om?’

‘Moeilijk te zeggen. Ik had net een gesprek met een ambulancechauffeur die voor een routineklus was opgeroepen. Maar waar hij over belde en wat hij me beschreef, leek bepaald niet iets routinematigs.’ Ronald schetste in het kort wat de ambulancechauffeur hem had verteld.

‘Helemaal mee eens’, antwoordde Jakob. ‘Dat klinkt als iets voor de politie. Ik kom zo snel als ik kan. Waar ben je?’

‘Ben al onderweg’, antwoordde Ronald.

‘Goed. Dan zien we elkaar over een uurtje.’